

magermestrene og indeholdt Betslagelser over den stedfindende Ordning i den Henseende, blev indhentet Erklæringer dels fra Entreprenøren, som Højselsætter Fangerne, dels fra Betsyrelsen for Fængslerne. Jeg antager, at disse Erklæringer hidrøre fra Tiden April eller Maj 1892, og jeg antager, at Forholdet dengang omtrent var det samme som nu; jeg har i alt Fald ikke senere Oplysninger om Tilstanden. Men det, der i den Henseende blev oplyst den Gang, gaar ud paa, at der blev Højselsat omtrent 50 Fanger med Arbejde, som hører herhen; men, som det blev udtalt af selve Andragerne, det er kun det haandværksmæssige Kurvemagerarbejde, som de troede, at de led Stade ved, derimod ikke ved det Kurvemagerarbejde, som falder ind under Begrebet Husflid. Heller ikke lides der nogen væsentlig Stade ved det Arbejde, som ellers ikke udføres her i Landet, men hvor man forsyner sig med fremmedt Arbejde, navnlig fra Tydskland indført. Men naar det Antal Fanger fraregnes, som beskæftiges med disse Arter af Arbejde, de, som udføre Husflidsarbejde, det, som man kalder Arbejdet med grønne Kurve, og de, som arbejde paa den Slags Varer, der ellers indføres fra Tydskland, bliver der kun et meget ubetydeligt Antal Fanger tilbage, som ere Højselsatte med det egentlige haandværksmæssige Kurvemagerarbejde. Det stillede sig den Gang paa det Tidspunkt, jeg nævnte, saaledes, at der ved det Arbejde, som ellers indføres fra Tydskland, fra tydske Fængsler og fra tydske Fabrikker, var beskæftiget 23 af de 50, og med Fabrikationen af grønne Kurve og det, som man nærmest kunde kalde Husflid, 17 Arbejdere. Der bliver da kun et Antal af 10 tilbage, som vare beskæftigede med det egentlige haandværksmæssige Kurvemagerarbejde, og blandt disse var der et Par Stykker, som isorbejen vare Kurvemagere, og hvis Beskæftigelse med det omtalte Arbejde derfor maatte betragtes som en ganske naturlig Ting. Jeg tror derfor, at de Kunstliger, som maatte herste om Betydningen af den Konkurrence, der kan drives med det fri Arbejde i den Branche, som her omhandles, og fra det Fængsel, som man har for Dje, ikke er af en saadan Vægt, at der for Staten kan være Tale om at renoncere paa at benytte Fangerne paa en Maade, som iøvrigt er saa hensigtsmæssig og fornuftig baade fra Fængslets og fra Fangerne eget Standpunkt. Hvad angaar Kontraktens Afslutning med Entreprenøren, skal jeg kun tilføje den Bemærkning, at det er nødvendigt at afslutte Kontrakter paa temmelig lang Tid. Det forlanges i Reglen af Entreprenøren, det lægges der Vægt paa, og det er et Hensyn, som

man er nødt til at tage, fordi det altid viser sig at være meget vanskeligt at faa Entreprenører. Det er ingenlunde saaledes, at der er nok, nej, det er tværtimod saaledes, at naar et saadant Fangearbejde udbydes, har man undt ved at faa nogen, som vil tage det paa de Betingelser, hvorpaa det maa tages. De, der ville benytte Fangearbejdet, maa selvfølgelig undertaste sig en Mængde Indstrækninger som Følge af den Naadighed over Fangerne i det hele taget, som Anstaltens Betsyrelse maa have, og derfor er det heller ikke nogen let Sag at faa afsluttet Kontrakt om en hensigtsmæssig Anvendelse af Fangerne's Arbejdskraft. Iøvrigt er det naturligtvis et Spørgsmaal, som kommer til fornyet Overvejelse, hver Gang de Kontrakter, som haves, ere udløbne, og det følger af sig selv, at min Opmærksomhed, for saa vidt jeg til den Tid har med Sagen at bestille, vil være henvendt paa dette Moment nu, ligesom den altid har været det, dette Moment nemlig at gøre den Konkurrence, som der altid maa være noget af mellem det fri Arbejde og Fangearbejde, saa lidt generende for det fri Arbejde som muligt.

Sloth: Jeg har ikke forlangt Ordet for at tage Del i den storpolitiske Debat, ikke heller for at tage Del i Drøftelsen af det Spørgsmaal, der er Dagens brændende, nemlig Landbrugsbevægelsen, uagtet denne Bevægelse har min fulde Tilslutning, og jeg mener, at denne Sag i og for sig er for alvorlig og for paatrængende nødvendig til, at den kan fremsættes her i Tinget paa en Maade, som kan give Anledning til, at den kan vække Latter.

Det, som her har givet mig Anledning til at tage Ordet, er kun ganske saa, bestedne Spørgsmaal, hvormed jeg ikke ret længe skal lægge Beslag paa Tingets kostbare Tid. Paa Finanslooforslagets § 21 II. A. 17 er der af den højtærede Kultusminister opført en Bevilling til Opførelse af et Kapel eller en mindre Kirke i Jalsø i Viborg Stift under Henvisning til den Oversigt, som i Hjør blev givet Rigsdagen over de Steder i Landet, hvor der søltes Trang til Opførelsen af ny Kirker, og efter at et Andragende er indkommet til Ministeriet fra vedkommende Beboere gennem Viborg Bisp, hvori det oplyses, at Beboerne der nede ville yde et Pengeløb af 2,000 Kr. til en Bedligholdelsesfond for Kirken og desuden fri Jord til Kirkegaard og Kirkebygning og fri Transport af Materialier. For saa vidt jeg kender Forholdene der nede paa Egnen, tror jeg, at det er fuldstændig rigtigt, at der er stor Trang til at faa en saadan